

 OBECNÍ ÚŘAD JINDŘICHOVICE POD SMRKEM	
Dne	- 6 -05- 2005
Č.j.	47/2005

ČESKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem republiky

Plénium Ústavního soudu ve složení JUDr. Stanislav Balík, JUDr. František Duchoň, JUDr. Vojen Güttler, JUDr. Ivana Janů, JUDr. Jiří Mucha, JUDr. Jiří Nykodým, JUDr. Pavel Rychetský, JUDr. Eliška Wagnerová, JUDr. Miloslav Výborný a JUDr. Michaela Židlická, rozhodlo ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2003, přijaté zastupitelstvem obce Jindřichovice pod Smrkem dne 5. září 2003, obecně závazné vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem č. 5/2003, přijaté zastupitelstvem obce Jindřichovice pod Smrkem dne 31. října 2003 a obecně závazné vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem č. 1/2004, přijaté zastupitelstvem obce Jindřichovice pod Smrkem dne 12. března 2004, t a k t o:

I. Řízení o návrhu na zrušení obecně závazných vyhlášek obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2003 a č. 5/2003 se zastavuje.

II. Obecně závazná vyhláška obce Jindřichovice pod Smrkem č. 1/2004, přijatá zastupitelstvem obce Jindřichovice pod Smrkem dne 12. března 2004 se z r u š u j e dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

III. Ve zbytku se návrh o d m í á.

Odůvodnění:

Podáním ze dne 18. listopadu 2003, doručeným Ústavnímu soudu dne 20. listopadu 2003 navrhl Mgr. Stanislav Gross, ministr vnitra, zrušení obecně závazné

vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2003, přijaté Zastupitelstvem obce Jindřichovice pod Smrkem dne 5. září 2003. Obecně závaznou vyhlášku obce Jindřichovice pod Smrkem schválilo zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 5. září 2003 a její účinnost byla pozastavena rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 30. října 2003 č. j. MS/1854/2-2003.

K výzvě Ústavního soudu sdělila obec dopisem starosty ze dne 18. prosince 2003, že dne 20. listopadu 2003 obdržela oznámení Ministerstva vnitra České republiky o zahájení správního řízení ve věci pozastavení účinnosti předmětné vyhlášky, na které reagovala zrušením vyhlášky, a to dne 31. října 2003 usnesením zastupitelstva obce č. 13/2003. Tímto dnem byla vyhláška i sejmuta z úřední desky.

Z dopisu ministra vnitra ze dne 27. února 2004 a jeho podání ze dne 26. března 2003, jímž svůj návrh rozšířilo o návrh na zrušení obecně závazných vyhlášek obce Jindřichovice pod Smrkem č. 5/2003 a č. 1/2004, vyplývá, že dne 31. října 2003 zastupitelstvo obce schválilo usnesení č. 13/2003, jímž obecně závaznou vyhlášku č. 3/2003 ruší a současně schvaluje novou obecně závaznou vyhlášku č. 5/2003, jejíž obsah je v zásadě shodný s obsahem vyhlášky předchozí, aniž by však text obsahoval ustanovení o výslovném zrušení vyhlášky č. 3/2003. Obecně závazná vyhláška č. 5/2003 byla vyvěšena na úřední desce a nabyla účinnosti dnem 1. listopadu 2003. Poté, co bylo zahájeno řízení o pozastavení její účinnosti opatřením Ministerstva vnitra ze dne 24. února 2004 č. j. MS-1854-3/2-2003, zastupitelstvo obce schválilo další obecně závaznou vyhlášku č. 1/2004, kterou se upravují vztahy mezi úředníky státní správy a místní samosprávou, téměř totožného obsahu. Podle § II. písm. a) této vyhlášky se ruší k půlnoci 12. března 2004 obecně závazné vyhlášky č. 3/2003 a č. 5/2003. Podle § II. písm. h) nabyla tato obecně závazná vyhláška účinnosti dnem 13. března 2004.

Znění vyhlášky č. 1/2004 (bez oprav chyb a překlepů) je následující:

„OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA

obce Jindřichovice pod Smrkem č. 1/2004,

kteřou se upravují vztahy mezi úředníky státní správy a místní samosprávou

Zastupitelstvo obce Jindřichovice pod Smrkem se usneslo na svém veřejném zasedání konaném dne 12. března 2004 v souladu s Ústavou ČR č. 1/1993 Sb. § 8 a se Zákonem o obcích (obecních zřízeních) č. 128/2000 Sb. § 10 – 12 na této obecně závazné vyhlášce:

§ I.

Preambule

- a. S nepřiměřeně rostoucí se státní správou v České republice jsou na obec Jindřichovice pod Smrkem (dále jen „obec“) a Obecní úřad Jindřichovice pod Smrkem (dále jen „obecní úřad“) kladeny stále větší nároky při vyřizování agendy, kterou na obec a obecní úřad, mimo jeho vlastní přenesenou působnost, přenáší státní správa (vyplňování formulářů a statistik, zavádění nových a

mnohdy protichůdných metodik, časté návštěvy a kontroly orgánů státní správy v přímé i přenesené působnosti, ukládání nepřiměřených povinností).

- b. Tato agenda neslouží obci ani jako územnímu celku, ani místní samosprávě, ani společenství občanů žijícímu na jeho území.
- c. Naopak tato agenda přenášená na obec působí na úkor času představitelů obce i pracovníků obecního úřadu, který mají věnovat samosprávě (řešení problémů obce a jejích občanů), stojí stále více finančních prostředků, vede k opotřebování zařízení obce a nepřiměřeně tak omezujícím způsobem zasahuje do fungování obce jako místní územní samosprávy.
- d. Stát obci na vynuceně rostoucí agendu finančně nepřispívá a pokud ano, pak jenom zlomkem toho, kolik tato agenda stojí nebo kolik na ni vydává, pokud ji sám vykonává. Obec navíc za všechny chtěné a zejména nechtěné služby poskytované státní správou platí poplatky nebo daně.
- e. Proto místní samospráva využívá svého ústavního práva a touto vyhláškou hodlá bránit zájmy obce a jejích občanů proti zneužívání státní moci.
- f. Tato vyhláška není směřována proti konkrétním lidem, kteří pracující ve státní správě v přímé ani přenesené působnosti.

§ II.

Ustanovení

- a. Touto vyhláškou se k půlnoci 12. března 2004 ruší obecně závazné vyhlášky 03/2003 a 05/2003.
- b. Obec vyslovuje zákaz vstupu všem úředníkům státní správy v přímé a přenesené působnosti při výkonu jejich povolání (dále jen „úředníci“) bez předchozího souhlasu, povolení nebo pozvánky Obecního úřadu na katastr obce Jindřichovice pod Smrkem a Dětřichovec (dále jen „katastr obce“).
- c. Tento zákaz se výslovně nevztahuje:
  - na úředníky MÚ Nové Město pod Smrkem jako místně příslušného pověřeného úřadu II. stupně a MÚ Frýdlant jako místně příslušného pověřeného úřadu III. stupně.
  - na úředníky mimo jejich pracovní dobu a mimo výkon jejich povolání. Jejich občanské svobody jsou v plné míře zachovány,
  - na státní zaměstnance (např. poštovní doručovatelé, pracovníci Českých drah apod.),
  - na představitele a zástupce ústavních orgánů (členové Vlády a Parlamentu ČR, soudce Ústavního soudu ČR, Ombudsmana apod.),

- příslušníky Policie ČR, Hasičského záchranného sboru, Záchrané služby a případně ostatních zásahových složek v rámci Integrovaného záchranného systému,
    - na volené zastupitele místních a vyšších samospráv.
  - d. Úředníci mohou požádat o povolení ke vstupu na katastr obce (dále jen „žádost o povolení“) na obecním úřadu a to telefonicky nebo písemně (listovní nebo elektronickou poštou).
  - e. **Obecní úřad může povolení ke vstupu na katastr obce zamítnout:**
    - **jestliže žádost o povolení nebude podána s dostatečným předstihem nebo se nepodařilo nalézt termín vyhovující oběma stranám,**
    - **jestliže agenda spojená s návštěvou úředníka není přímo spjata se samosprávnou funkcí obce nebo s výkonem státní správy v přenesené působnosti, kterou obec vykonává,**
    - **jestliže se může jednat o šikanování obce, obecního úřadu nebo příspěvkových organizací obce**
  - e. **Dodržování ustanovení této vyhlášky kontrolují starosta, pověření pracovníci Obecního úřadu Jindřichovice pod Smrkem ve spolupráci se správním odborem Městského úřadu Nové Město pod Smrkem. Jmenované subjekty mohou přizvat k součinnosti Policii ČR**
  - f. **Porušení této vyhlášky bude postihováno dle ust. § 46 odst. 2 Zákona č. 200/1990 Sb. ve znění pozdějších předpisů pokutou až do výše Kč 30.000,-.**
  - g. **Obec může požadovat na orgánu státní správy, jehož je vyslaný úředník zaměstnancem, finanční náhradu za čas představitelů obce a zaměstnanců obecního úřadu, který stráví s úředníkem na jeho žádost:**
    - za 1 hodinu starosty až Kč 1.200,-
    - za 1 hodinu místostarosty a tajemníka až Kč 1.000,
    - za 1 hodinu ostatních představitelů obce a zaměstnanců obecního úřadu až Kč 500,-
- První započatá hodina se počítá jako celá, případně navazující čas za každou započatou čtvrt hodinu.
- h. Tento právní předpis nabývá v souladu s § 12 odst. 2 Zákona o obcích (obecních zřízeních) č. 128/2000 Sb. účinnosti od 13. března 2004 z důvodu naléhavého obecního zájmu, kterým by v případě odkladu mohlo být ohrožení obce ze strany zneužívané státní moci (viz. Preambule).

- i. Obecní úřad zajistí včasné doručení tohoto právního předpisu všem dotčeným úřadům v působnosti příslušné obce s přenesenou působností III. stupně, příslušnému krajskému úřadu a institucím podle zvláštního právního předpisu. Obecní úřad zajistí vejití tohoto právního předpisu do povědomí přímo neoslovených úřadů prostřednictvím sdělovacích prostředků a umístí na přístupových komunikacích do obce cedule, upozorňující na znění tohoto právního předpisu.
- j. Nedílnou součástí tohoto právního předpisu je piktogram, který symbolickou formou upozorňuje na jeho obsah.

V Jindřichovicích pod Smrkem, 12. března 2004

Ing. Petr Pávek v. r.
starosta

Horst Krause v. r.
místostarosta

PIKTOGRAM

II.

Navrhovatel poukázal na to, že vyhláška č. 1/2004, obdobně jako předchozí dvě ~~obecně závazné vyhlášky, zakazuje vstup úředníkům státní správy na území obce bez předchozího povolení nebo pozvánky obecního úřadu, zmocňuje obecní úřad k zamítnutí žádosti o povolení ke vstupu, stanoví působnost při kontrole jejího dodržování, zakládá působnost Městského úřadu Nové Město pod Smrkem a Policie ČR při této kontrole a stanoví poplatky za čas představitelů a zaměstnanců obce strávený s úředníkem na jeho žádost. K ukládání těchto povinností není obec zmocněna žádným zákonem a věci, které obecně závazná vyhláška upravuje, nepatří do samostatné, ale ani přenesené působnosti obce. Shodně jako předchozí dvě obecně závazné vyhlášky obce ji tak shledává rozpornou zejména s~~

- s ust. čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon; vzhledem k tomu, že státní správa je součástí státní moci výkonné, její regulace vyhláškou obce je protiústavní,
- s čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle kterého lze působnost ministerstev a jiných správních úřadů stanovit pouze zákonem; součástí této působnosti jsou i zákonem stanovené podmínky jejího výkonu a také místní příslušnost správních úřadů, která se u ústředních správních úřadů vztahuje na celé území České republiky a nelze z ní vyloučit území obce Jindřichovice pod Smrkem,
- s čl. 104 odst. 3 Ústavy, podle kterého mohou zastupitelstva územních samosprávních celků vydávat obecně závazné vyhlášky jen v mezích své působnosti; do působnosti obce jako nestátního subjektu nepatří stanovovat pravidla pro výkon působnosti správních úřadů státu a úředníků místní správy,

- s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), dle kterého mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích; žádný zákon nezmocňuje obce k ukládání povinností, které zavazují správní úřady státu a úředníky státní správy, a konečně
- s čl. 11 odst. 5 Listiny, podle nějž mohou být daně a poplatky ukládány jen na základě zákona; není zákona, který by zmocňoval obce k ukládání poplatků stanovených napadenou vyhláškou.

Vyhláška je dále v rozporu s § 10 a § 35 zákona o obcích a s dalšími zákony regulujícími jednotlivé oblasti státní správy. Obecně lze konstatovat, že vyhláška nerespektuje ústavní principy fungování státní moci a principy právního státu.

Z vyjádření představitelů obce navíc vyplývá, že přes upozornění na tuto skutečnost hodlá obec ve vydávání obecně závazných vyhlášek shodného nebo obdobného obsahu pokračovat. Zahájení řízení Ministerstvem vnitra a následné pozastavení účinnosti takových obecně závazných vyhlášek obce Jindřichovice pod Smrkem neplní proto účel zabránit do rozhodnutí Ústavního soudu dopadům na právní vztahy. Proto navrhl, aby Ústavní soud obecně závazné vyhlášky obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2003, č. 5/2003 a č. 1/2004 zrušil dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, a zároveň aby zakázal obci pokračovat ve vydávání obecně závazných vyhlášek stejného nebo obdobného obsahu.

III.

Ústavní soud dospěl k závěru, že po formální stránce je návrh v souladu s požadavky zákona o Ústavním soudu.

Vzhledem k tomu, že navrhovatel svůj původní návrh na zrušení vyhlášky č. 3/2003 rozšířil podáním ze dne 26. března 2004, při totožné argumentaci rozšířil svůj o požadavek zrušení vyhlášek č. 5/2003 a č. 1/2004, Ústavní soud po konstatování, že rozšířený návrh byl doručen obci dne 1. prosince 2001 (k němuž se však obec nevyjádřila), tedy za splnění podmínek ustanovení § 95 odst. 1 a § 168 o. s. ř. ve spojení s ust. § 63 zákona o Ústavním soudu při jednání za přítomnosti stran vyhlásil usnesení, jímž rozšíření návrhu připustil.

Podle ustanovení § 67 odst. 1 zákona o Ústavním soudu se řízení zastaví, jestliže zákon, jiný právní předpis nebo jejich jednotlivá ustanovení, jejichž zrušení je navrhováno, pozbudou platnosti před skončením řízení před Ústavním soudem.

Vzhledem ke zjištění Ústavního soudu o zrušení obecně závazných vyhlášek obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2003 a č. 5/2003, a to výslovně vyhláškou č. 1/2004 upravující vztah mezi úředníky státní správy a samosprávou ze dne 12. března 2004 s účinností od 13. března 2004, plynoucím z vyjádření účastníka řízení a jím zaslaných příloh, nezbylo Ústavnímu soudu, než řízení o návrhu na jejich zrušení dle uvedeného ustanovení zákona o Ústavním soudu zastavit. Předmětem meritorního posouzení tak zůstala pouze vyhláška č. 1/2004.

V řízení o zrušení právního předpisu je povinností Ústavního soudu na prvním místě zkoumat, zda napadený předpis byl vydán ústavně předepsaným způsobem (§ 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu). Napadená obecně závazná vyhláška č. 1/2004 byla přijata na řádném zasedání zastupitelstva obce dne 12. března 2004 (bod I. 4 usnesení č. 2/2004) osmi hlasy za přítomnosti osmi členů z devítičlenného zastupitelstva (jeden omluven). Vyhláška byla vyvěšena na úřední desce dne 13. března 2003 a dosud nebyla snata. Nezbyvá proto než konstatovat, že vyhláška byla přijata k tomu zmocněným orgánem a předepsaným způsobem. Ústavní soud po zvážení dospěl k závěru, že návrh na její zrušení je projednatelný i přesto, že nebyly podniknuty žádné kroky k pozastavení její účinnosti ve smyslu ust. § 124 odst. 1 a 2 zákona o obcích. Za situace, kdy jedinou reakcí obce na upozornění na možné vady jejího postupu ve smyslu nesouladu textu přijaté vyhlášky se zákonem nebo Ústavou a následně zahájení správního řízení o pozastavení účinnosti vyhlášky Ministerstvem vnitra je zrušení vyhlášky a její okamžité nahrazení vyhláškou novou v zásadě stejného obsahu, od předchozí se lišící několika formulačními změnami, by takový požadavek byl požadavkem nadměrně formálním, jehož dodržení by mohlo ohrozit samotný účel řízení o zrušení obecně závazného právního předpisu, tj. odstranění stavu, který je v rozporu s Ústavou.

Obec Jindřichovice pod Smrkem se k návrhu vyjádřila až při ústním jednání konaném dne 28. dubna 2005, přičemž jednak odkázala na důvody, které jí vedly k vydání předmětných vyhlášek (v zásadě totožné s argumentací obsaženou v preambuli citované vyhlášky) a vyslovila přesvědčení, že napadená vyhláška není v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Verejný ochránce práv k výzvě Ústavního soudu sdělil, že do tohoto řízení jako vedlejší účastník (§ 69 odst. 2 zákona o Ústavním soudu) nevstoupí.

IV.

Na tomto základě po přezkoumání jednotlivých ustanovení vyhlášky a po jejich zhodnocení jako celku dospěl Ústavní soud ve shodě s návrhovatelem k závěru, že napadená vyhláška nesplňuje ústavní a zákonné předpoklady pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti.

Samotné uvození textu vyhlášky odkazem na čl. 8 Ústavy a § 10 -12 zákona o obcích pro závěr, že napadená vyhláška byla vydána v mezích Ústavou stanovené kompetence územní, v tomto případě obecní samosprávy, nepostačuje. Ústava vymezuje v čl. 104 odst. 3 tuto pravomoc k vydávání obecně závazných vyhlášek tak, že zastupitelstva obcí je mohou vydávat pouze v mezích své působnosti. Působnost zastupitelstva dle odst. 1 tohoto článku pak může být upravena pouze zákonem, jímž je především zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Dle jeho § 35 odst. 1 do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Navíc, na rozdíl od předchozí úpravy zákon o obcích již lépe definuje, kdy může obec obecně závaznou vyhláškou ukládat povinnosti, a to v souladu s čl. 4 odst. 1

Listiny, dle něž je možné povinnosti ukládat pouze na základě zákona a v jeho mezích. Ustanovení § 10 zákona o obcích výslovně určuje, že povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou pouze

- a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,
- b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně (dále jen "veřejná zeleň") a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti,
- d) stanoví-li tak zvláštní zákon.

Nadále tak platí, že pro vydání obecně závazné vyhlášky obec musí respektovat toto zákonné zmocnění (případně vycházet ze zákonného zmocnění obsaženého ve zvláštním zákoně), musí dodržet meze své působnosti a rovněž nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě nebo upravovat záležitosti, které jsou již upraveny právními předpisy práva veřejného nebo soukromého. V této souvislosti odkazuje Ústavní soud na svou judikaturu v těchto otázkách (srv. zejména nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/93, Pl. ÚS 42/97, Pl. ÚS 9/97, Pl. ÚS 17/02 a další.).

Ústavní soud dospěl k závěru, že žádné z uvedených ustanovení neopravňuje obec k vydání vyhlášky, jímž se stanoví zákaz vstupu do katastru obce úředníkům státní správy bez předchozího povolení, souhlasu nebo pozvání obecního úřadu a zakotvuje se nová povinnost k poskytnutí finanční náhrady ze strany státních orgánů, včetně povinností (nebo práva) kontroly a sankčního postihu za nedodržení ustanovení této vyhlášky. Ústavní soud zde, nikoliv poprvé (viz nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 34/02) připomíná, že územní samospráva jako právo územního společenství vyrůstající z jeho vlastností a schopností není bezbřehá a už vůbec z této samosprávy nelze činit svrchovaná tělesa blížící se státům. Nemůže tedy na svém území vyloučit dosah státní moci a fungování státní správy, ať již z jakéhokoliv důvodu, a obzvláště ne tehdy, čini-li tímto vyloučením přímý zásah do zákonného vymezení působnosti státních orgánů. Těmto nad míru stanovenou jakýmkoliv zákonem ukládá další povinnosti při výkonu jejich oprávnění [viz např. oprávnění pracovníka správce daně dle ust. § 15 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, oprávnění pověřených pracovníků při plnění úkolů vyplývající ze stavebního zákona dle § 134 odst. 3 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, výkon povinností orgánů činných v trestním řízení podle zák. 141/1964 Sb., trestního řádu (s výjimkou Policie ČR) nebo například oprávnění k výkonu rozhodnutí dle správního řádu] a podmiňuje tento výkon souhlasem obce, který obec může z důvodů uvedených vyhláškou rovněž odepřít. Při nejasném a velmi pružně vykladatelném označení

„úředník“ lze regulaci vztáhnout na velmi široký okruh oblastí výkonu veřejné moci. Taková regulace obci co do formy i co do obsahu zjevně nepřísluší.

Navíc, jak již Ústavní soud rovněž judikoval (viz nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 47/93, publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 179/1994), je nepřipustné, aby obecně závazná vyhláška obce nově nebo podrobněji formulovala skutkové postaty přestupků, které jsou definovány v zákoně o přestupcích nebo jiných zákonech. V daném případě tak lze konstatovat rozpor s § 2 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož je přestupkem jen takové jednání, které je v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně výslovně označeno. Přestupkem tedy nemůže být to, co za něj označí vyhláška jakožto podzákonná norma.

Ústavní soud neshledal zákonný podklad ani pro oprávnění obce stanovit a vybírat, potažmo od orgánů státní správy, finanční náhradu za čas, který s úředníkem tohoto orgánu stráví představitel obce nebo zaměstnanec obecního úřadu. Ústavní soud se nezabýval otázkou, zda lze zakotvenou formu „náhradu“ podřadit pod pojem „poplatek“ ve smyslu čl. 11 odst. 5 Listiny, touto problematikou se již zabýval a podrobně ji vyložil ve svých rozhodnutích (naposledy např. v nálezu ze dne 22. března 2005 sp. zn. Pl. ÚS 63/04) neboť postačí konstatování, že i v tomto případě se jedná o zmocnění k ukládání povinnosti, která nemá oporu v zákoně a zasahuje do již stanoveného právního rámce výkonu státní správy.

Nezbývá než uzavřít, že napadená vyhláška nedostojí žádnému z východisek pro tvorbu obecně závazných předpisů územní samosprávy, jak byla výše naznačena. I přes to, že její § I. nemá normativní význam a pouze explicitě vyjadřuje postoj voleného zastupitelstva obce k požadavkům, jež jsou na ni kladeny v souvislosti s výkonem státní správy, přistoupil Ústavní soud ke zrušení vyhlášky jako celku, neboť i tato nenormativní vyhlášení jsou součástí textu, jež shledal protiústavním a bez normativních ustanovení by pozbyla smyslu. Ústavní soud si je současně vědom toho, že přemíra správních úřadů různého stupně a požadavků kladených z jejich strany jak na územní samosprávné celky, tak na různé právnické i fyzické osoby jde mnohdy nad rámec pravidel řádného fungování demokratického státu. Předpokládá přitom, že i po účinnosti tohoto derogačního nálezu budou příslušné státní úřady dostatečně šetřit práva všech územně samosprávných celků a že i obec Jindřichovice pod Smrkem nebude ve vydávání podobných quasinormativních aktů pokračovat, neboť i to náleží k principům demokratického státu. K tomu Ústavní soud dodává, že chce-li obec v tomto směru projevit svou politickou vůli, případně názor volených představitelů obce, může tak případně učinit jinými adekvátními prostředky, nikoliv však normativním aktem. Zrušení vyhlášky jako celku pak nebude mít vliv ani na její zrušené vyhlášky č. 3/2003 a 5/2003, neboť k jejich zrušení došlo okamžikem nabytí účinnosti vyhlášky č. 1/2004.

Z těchto důvodů bylo rozhodnuto, že obecně závazná vyhláška obce Jindřichovice pod Smrkem č. 1/2004 ze dne 12. března 2004, kterou se upravují vztahy mezi úředníky státní správy a místní samosprávou, bude pro nesoulad s čl. 2 odst. 3, čl. 79 odst. 1, čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR a čl. 4 odst. 1 Listiny zrušena dnem uveřejnění tohoto nálezu ve Sbírce zákonů (§ 70 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

Ústavní soud v souladu s ust. § 43 odst. 1 písm. d) odmítl návrh, aby svým rozhodnutím zakázal obci pokračovat ve vydávání obecně závazných vyhlášek stejného

nebo obdobného obsahu, neboť není v jeho pravomoci, aby sám, mimo rámec ustanovení zákona o Ústavním soudu, obci jako územně samosprávnému útvaru ukládal jakoukoliv povinnost. Je si přesto vědom toho, že obec při vydávání vyhlášek č. 3/2003, 5/2003 a 1/2004 postupovala tak, aby co nejvíce znesnadnila projednání návrhu na jejich zrušení před Ústavním soudem. Takový postup si však poté, co Ústavní soud svým autoritativním výrokem označil text nejen v jeho jednotlivostech, ale i v jeho záměru za protiústavní, lze jen těžko představit.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 28. dubna 2005

JUDr. Pavel Rychetský
předseda Ústavního soudu